

HOMILIE DERDE ZONDAG VAN DE ADVENT C ZA 15 / ZO 16 DECEMBER 2018

Er zijn mensen die je aan het denken zetten. Wie kent niet Mahadma Gandhi uit India of Nelson Mandela uit Zuid-Afrika? Wie is niet geraakt door Albert Schweitzer of Moeder Theresa? Het zijn mensen die je raken door hun leven. Mahadma Ghandi staat voor geweldloosheid tegenover het brute geweld van de Engelse koloniserende macht. Mandela beëindigt de apartheid en rassenscheiding in Zuid-Afrika en staat verder voor verzoening in plaats wraak. Albert Schweitzer geeft zijn carrière op en gaat als dokter in de binnenlanden van Afrika werken en moeder Theresa is ons voorbeeld voor de zorg voor de armsten der armen. Zij raken ons. Ze doen wat mensen normaal niet doen, want wij zijn geneigd om op geweld met nog meer geweld te beantwoorden. Daardoor komen we terecht in een zinloze wapenwedloop. Wij zijn geneigd wraak te nemen voor geleden onrecht en verzoening komt niet bij ons op. We kiezen voor eigen gewin en carrière en vinden, dat we ons niet alle nood van de wereld hoeven aan te trekken. Maar daarom juist zetten ons deze mensen aan het denken. Ze slaan ons wat uit het lood, want genoemde mensen zijn bijzonder. Het zijn mensen die ons raken om hun puurheid. Ze zijn niet met zichzelf bezig maar met hun ideaal.

Zo'n man die mensen aan het denken zet is ook Johannes de Doper. Een achterneef van Jezus. Hij had als kluizenaar in de woestijn geleefd. Hij had zich in leven gehouden met wat in de natuur te vinden was. Hij ging gekleed in een ruw kleed van kameelhaar. Hij nam geen blad voor de mond en stelde huichelarij aan de kaak. Menigeen neemt aanstoot aan hem, maar tegelijkertijd dwingt hij respect af vanwege zijn oprechtheid. Zijn ja is ja en zijn neen is neen. Daar is niets tussenin. Geen goedkope compromissen. Niet zichzelf goed praten. Zijn puurheid raakt mensen, of ze het nu leuk vinden of niet. Hij houdt menigeen een spiegel voor. Wie daarin kijkt zal ofwel kwaad worden, want Johannes confronteert. Ofwel mensen komen tot nadenken en zeggen: "wat moeten we doen?" want we begrijpen de boodschap en willen ons bekeren.

De mensen zijn onder de indruk van Johannes de Doper, die de mensen symbolisch rein wast van hun kwaad door een onderdompeling. Zijn toehoorders willen na de onderdompeling ook weten, hoe het verder moet, want ze willen graag deel uitmaken van dat nieuwe rijk van de Messias. 'Wat moeten we doen?', vragen burgers van het land. 'Wat moeten we doen?', vragen berouwvol de belastinginners, want er wordt nogal eens op ze gescholden. 'Wat moeten we doen?', vragen de soldaten. Zij vrezen een hard oordeel want ze dienen de bezetters. En allemaal krijgen ze een heel duidelijk en concreet antwoord. Johannes ziet hun oprechte bedoeling tot ommekeer en dat is voor hem genoeg. Tegen de tollenaars zegt Johannes: "Eis niet teveel van de mensen en vraag niet meer dan datgene wat is vastgesteld. Neem genoeg met je rechtvaardig deel. Bedrieg de mensen niet langer." Tegen de soldaten zegt hij: "Maak geen misbruik van je macht om anderen te bestellen en te beroven en wees tevreden met je soldij." En tegen de gewone burgers, zoals u en ik, zegt hij: "Als je twee stel kleren hebt, geef één stel aan een arm iemand die koude lijdt." "Als je twee porties eten hebt, geef er een aan een bedelaar." Al deze praktische raad klinkt uit de mond van iemand die in de woestijn moest leven van sprinkhanen en wilde honing. Uit de mond van een gelouterd iemand, die weet, waar het in het leven op aankomt.

De mensen zijn onder de indruk van Johannes, maar zoals een echte profeet behoort te doen, vraagt Joh geen aandacht voor zichzelf. Het gaat Joh om degene die na hem komt: de langverwachte Messias. Met Hem zal het komende Godsrijk beginnen. Johannes heeft een strenge voorstelling van deze Messias. Voor Johannes moet dat een soort vuurvreter zijn, die het kaf van het koren scheidt en in onblusbaar vuur laat verbranden. Maar de Messias is in werkelijkheid anders. Hij wordt geboren als een kind. Eenmaal opgegroeid

trekt hij rond en laat lammen lopen en blinden zien en doven horen weer en hij verkondigt een boodschap van Gods barmhartigheid. Maar toch bouwt de Messias ook voort op wat Joh ons zegt. Ook Jezus zegt: "Kom tot ommekeer. Wees een ander mens. Leg je egoïsme af en kom tot geloof en liefde. Werk mee aan een wereld van liefde, een cultuur van liefde. Wees een doener van ons christelijke geloof in het leven van elke dag."

Deze boodschap willen wij ons vandaag ter harte nemen nu wij op weg zijn naar kerstmis, opdat het kerstkind welkom is in ons eigen leven. Amen.